

Cytostatikabehandling vid hjärntumör

Cytostatikabehandling (cellgiftsbehandling, kemoterapi) används mot många olika hjärntumörer i syfte att få tumören att sluta växa och eventuellt även minska i storlek. Vid en multidisciplinär konferens (tumörronden/neuroonkologisk rond) på Sahlgrenska Universitetssjukhuset (SU) diskuteras om cytostatikabehandling kan rekommenderas. Definitivt beslut om cytostatikabehandling och behandlingsupplägg tas dock av ansvarig onkolog i samråd med dig vid nybesök på onkologisk klinik vid SU/Sahlgrenska eller SÄS/Borås.

Behandling

Det cytostatikum som oftast används mot hjärntumörer heter Temozolomid och tas i form av kapslar. Dessa tas antingen dagligen i samband med strålbehandling eller som en kur, fem dagar i sträck var fjärde vecka.

Temozolomidkapslarna ska tas en gång per dag vid ungefär samma tidpunkt, förslagsvis på kvällen. Kapslarna ska sväljas hela med vatten. Du ska fasta en timme före och en timme efter intaget av Temozolomid. Innan du börjar att fasta tas en tablett som är förebyggande mot illamående, det är lämpligt att ta övriga kvällsmediciner (ej ev sömntablett) samtidigt med tablett mot illamående.

Vid kräkning efter kapselintaget får absolut inga nya kapslar tas. Om du har glömt att ta en dos Temozolomid, ta inte dubbel dos vid nästa tillfälle. Ta nästa dos i vanlig tid nästa dag.

Biverkningar

Biverkningar av Temozolomid förekommer, men är i allmänhet inte så svåra.

Risken finns att man kan drabbas av illamående och kräkningar. Illamåendet kan förebyggas och lindras av mediciner mot illamående (antiemetika) som din läkare skriver ut åt dig.

Medicinen som förebygger illamående kan ge förstoppning, ta laxermedel vid behov.

Trötthet är en annan vanligt förekommande bieffekt.

En annan biverkan är försämrade blodvärden, eftersom cytostatika kan påverka benmärgens bildning av olika blodkroppar:

Röda blodkroppar (erythrocyter, Hb) transporterar syret i blodet till kroppens alla celler. Om de minskar kan du bli trött, yr eller andfädd vid mindre ansträngning.

Vita blodkroppar (leukocyter, lpk) behövs för att bekämpa infektioner. Om dessa minskar i antal försvagas ditt immunförsvar och du kan bli mer mottaglig för infektioner.

Blodplättar (trombocyter, tpk) behövs för att blodet ska kunna koagulera (levra sig). Om blodplättarna minskar kan du bli lättblödande. Detta kan visa sig i form av blåmärken, röda utslag, näsblod och lättblödande munslemhinnor.

Om du får feber, frossa, andra infektionstecken eller blödningsymptom, ska du kontakta sjukvården så att man får kontrollera dina blodvärden!

Under och sex månader efter avslutad cytostatikabehandling ska säker preventivmetod användas för att förhindra graviditet eftersom cytostatika kan orsaka fosterskador. Män rekommenderas att använd kondom. Ytterligare information om cytostatika och fertilitet kan du få av din onkolog.

Uppföljning

Inför varje cytostatikakur lämnar du blodprover (Hb, lpk, tpk). Ta med remissen som du fått på mottagningen till din vårdcentral/hemsjukhus. Du får aldrig påbörja en ny behandlingsomgång utan kontakt med din ansvariga läkare.

Vanligen görs en utvärderande datortomografi (DT/CT) eller magnetkameraundersökning (MR/MRT) av din hjärna efter tre behandlingskuror (ca 3 mån). Därefter ska du ha ett återbesök till mottagningen för information om röntgensvar och ställningstagande till fortsatt behandling.